

Természetes fény

FOTÓMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS
környezetünkről, felelősségünkről,
szerepvállalásunkról

Természetes fény

Kurátor: BOROS Lilla
Kiállításszervező: LENKEY Viola Dóra
Arculatterv: ILLÉS Hajnalka

A Természetes fény szervezője Magyarország vezető, többek között számos hazai és külföldi fotóművészeti program kezdeményezőjeként és lebonyolítójaként ismertté vált művészeti ügynöksége, az EDGE Communications.

A kiállítási program a Kulturális és Innovációs Minisztérium, valamint a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valósul meg.

„Minél világosabban tudjuk
összpontosítani figyelmünket
a világegyetem rólunk szóló
csodáira és valóságaira,
annál kevésbé lesz ízlésünk
a pusztításra.”

Rachel Carson

CSIZIK Balázs
DIÓSI Máté
MARTINKÓ Márk
RÉTFALVI Soma
SZABÓ Kristóf
— KristofLab
VASALI Katalin
ZAGYVAI Sára

A művészet értelmét megmagyarázni lehetetlen, de fontos megérteni erejét, és élni az ebből az erőből fakadó lehetőségekkel. A kortárs művészet nemcsak visszatükrözi vagy az alkotók szubjektív látásmódján keresztül dokumentálja a minket körülvevő társadalmi vagy éppen természeti valóságot, hanem különlegesen hatásos, az egyik leghatékonyabb eszköz az olyan helyzetek, kérdések és jelenségek vizualizálására, felerősítésére vagy akár dramatizálására, amelyek döntő hatással lehetnek életünkre ma és a jövőben. A művészet sajátos eszköztartalma és működési mechanizmusa segít abban, hogy élővé, relevánssá, kézzelfoghatóvá tegyük, hogy érthető, sőt, látható narratívával támasszuk alá az egyébként bonyolultnak, elvontnak és távolinak tűnő folyamatokat, problémákat vagy akár veszélyeket.

A **Természetes fény** olyan program, amely a fotóművészet erejét és eszköztartalmát hívja segítségül az éghajlatváltozás, a környezeti válság, a természetrombolás sokak számára távoli, elvont, ezért szinte fiktívnek tűnő jelenségeire és azok negatív hatásaira irányuló figyelem felkeltéséhez. A fotóművészeti kiállítás kifejezetten azzal a céllal jött létre, hogy involválja azokat, akik kívülállónak hiszik magukat, hogy a szemlélőhöz közel hozza a helyzet kritikusságát és a viszonyulás, a szerepvállalás szükségességét. Teszi ezt ráadásul nem a sokakat a témától elfordító, gyakran agresszív aktivista fellépéssel, hanem finom és érzékeny megközelítéssel és vizuális hatásokkal. A kiállítás üzenetének drámaisága nem a nyomasztó vagy ijesztő látványra épül, a képsorozatok esztétikája és érzékenysége nem az elrettentést, hanem sokkal inkább a közönség bevonását, figyelmének megragadását, a szemlélő komfortzónájába való belépés lehetőségét szolgálja.

Természetes környezetünk védelme, döntéseinkkor a fenntarthatóság fókuszba helyezése, az élőhelyek tiszteletben tartása és védelme, a környezethez való tudatos viszonyulás most és az elkövetkező évtizedben az emberiség prioritásai közé kell tartozzon. De miközben a mindennapokban egyre többet hallunk, olvasunk és beszélünk róla, ritkán gondoljuk és érezzük át igazán a természettel való kapcsolatunk jelentőségét, kölcsönös függőségünket, a klímaváltozás és természeti katasztrófa előidézésében vagy éppen megelőzésében játszott kulcsfontosságú szerepünket. Miközben mindez jobbára a tudomány szintjén és gyakran a politika nyelvén jut el a leginkább érintettekhez, a Természetes fény kiemelt törekvése, hogy hozzájáruljon a környezetpusztítás és -védelem releváns társadalmi és kulturális jelenségként való bemutatásához és megértéséhez, amelyhez meggyőződésünk szerint aligha rendelhető a művészeténél alkalmasabb eszközrendszer, a fotónál hatékonyabb üzenetközvetítő.

A Természetes fény kiállítás magyar fotóművészek egymástól függetlenül megalkotott, de egymáshoz mégis jól kapcsolódó, egymás hatását erősítő képeire és fotósorozataira épül, a válogatásban szereplő kiemelkedő művészek nem felkérésre, hanem saját meggyőződésből döntöttek annak művészi eszközökkel történő feldolgozása és bemutatása mellett, hogy az emberi beavatkozás milyen hatással van a környezetre, és mit veszíthetünk azzal, ha továbbra is megtagadjuk a figyelmet. Nemcsak az üzenet, hanem a kiállított műalkotások pusztán szépsége és harmóniája is segít érzékeltetni és megértetni, hogy az emberiség elválaszthatatlanul a természethez tartozik, az ember és a természet nem tekinthetőek különálló identitásnak, nincs emberi élet egészséges természeti környezet nélkül, a természet védelme valójában saját életünk védelmét jelenti. A Természetes fény kiállítás létrehozásába tehát olyan művészek egy csoportját vontuk be, akik képesek arra, hogy a maguk szubjektív, érzékeny, de látványos és meggyőző történeteivel meséljenek nekünk környezetünkről, felelősségünkről és szerepvállalásunk fontosságáról.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatásával a Természetes fény utazó kiállításként áll a magyarországi közönség rendelkezésére. A különös jelentőségű téma érzékeny feldolgozása mellett a kiállítási anyag egyúttal lehetőséget biztosít a kortárs képzőművészet és fotográfia friss alkotói trendjeinek megismertetésére is, új perspektívákat mutat be a művészet és a környezet találkozásának különböző formái tekintetében, miközben lehetőséget teremt a helyi közösségeknek arra, hogy részt vegyenek a felvetett témára irányuló diskurzusban éppúgy, mint a művészet új formáira vonatkozó kulturális párbeszédben.

CSIZIK Balázs

Hulladék szuprematizmus

Csizik Balázs fotósorozata újszerű perspektívába helyezi a műanyagszennyezést. A világhírű, sajátos vizuális világot teremtő Kazimir Malevics munkássága révén az úgynevezett szuprematizmus esztétikája sokak, még olyanok számára is jól ismert, akik kevésbé tájékozottak a művészet világában. Izgalmas kísérletet tesz Csizik Balázs annak bemutatására, hogy mi történik esztétikai érzékünkkel akkor, ha az olajfestmények szépségét, a strukturált geometriai formák harmóniáját szeméttel helyettesítjük. Mert hát nem ezt tesszük-e akkor is, amikor szívószálat hagyunk a tengerparton? Valóban ezt akarjuk: szeméttel tönkre tenni a természet szépségét, és felborítani annak harmóniáját?

Csizik Balázs, Hulladék szuprematizmus n1, 2019
Csizik Balázs, Hulladék szuprematizmus n5, 2019
Csizik Balázs, Hulladék szuprematizmus n6, 2019

DIÓSI Máté

Visszatérés a természethez

A fotósorozat annak az okait keresi, hogy az emberiség miért távolodott el a természettől. Vajon a kényelem, a félelem vagy a praktikum vezetett ide? Mesterséges terekben éljük mindennapjainkat, amelyeket voltaképp azért hoztunk létre, hogy kiszorítsuk életterünkéből a természetet. Ez nyilvánvalóan nem a véletlen műve: a természet nemcsak szép és harmonikus, hanem fenyegető és kiszámíthatatlan is egyszerre, amely a modern ember elméjében már csak egyfajta vízióként létezik. A húst, amit elfogyasztunk, gyárakban állítják elő futószalag mellett; a növényeket hermetikusan zárt sátrakban termesztik számkra. Már nem vagyunk részesei a természet körforgásának. Egykor erdeink hemzsegttek a különböző állatfajoktól, ám nagy részüket kiirtottuk, mert táplálékra volt szükségünk, vagy féltünk tőlük, esetleg sportként tekintettünk a megölésükre.

Diósi Máté, Visszatérés a természethez 01, 2020
Diósi Máté, Visszatérés a természethez 02, 2020
Diósi Máté, Visszatérés a természethez 03, 2020
Diósi Máté, Visszatérés a természethez 06, 2020

MARTINKÓ Márk

Mesterséges zöld

A Föld természeti kincseit kizsigerelő, a természetet és a természetes élőhelyeket betonépületekkel egyre inkább kiszorító ember jelenkori környezetének feltérképezése során a különleges fotósorozat az ember és a természet nyugtalanító viszonyát járja körül. A téma feldolgozása és a képek létrehozása mögött komplex kutatómunka húzódik, amely a terek kiválasztásától kezdve, azok megtervezésén és berendezésén túl lényegében magának a fotográfiának, mint médiumnak a vizsgálatát is magában rejt. Az objektivitás és hitelesség referenseként számon tartott fotográfia ugyanis itt megtévesztő módon, egyfajta látomás-ként a jelen tapasztalataiból építkező elképzelt jövőt tárja elénk, ami legalább annyira borús, mint amennyire bizarr.

Martinkó Márk, Mesterséges zöld No. 21, 2017
Martinkó Márk, Mesterséges zöld No. 29, 2017
Martinkó Márk, Mesterséges zöld No.14, 2017
Martinkó Márk, Mesterséges zöld No.13, 2017

RÉTFALVI Soma

PACK

A csomagolóanyagok voltaképpen missziója a beljünk csomagolt tárgyak védelme. Amint betöltik szerepüket, feleslegessé válnak. Sokan csak eldobják őket, nyomokat hagyva maguk után, szinte mindenhol láthatóvá téve az emberiség örök jelenlétét. Néha észre sem vesszük őket, mintha mindig ott lettek volna, mintha tökéletesen illeszkednének a környezetünkbe. Miközben a csomagolás fő funkciója a védelem, ezek az anyagok végül mégis a természet egyik legsúlyosabb ártalmává válnak.

Rétfalvi Soma, PACK, 2016
Rétfalvi Soma, PACK, 2016

SZABÓ

Kristóf

— KristofLab

Wrong Data

Szabó Kristóf fotómontázs-projektjének Wrong Data című sorozata egymás mellé helyezi a beépített városi környezet olykor rideg, lehangoló képeit és a burjánzó természet különleges látványát. Erre a két egymás mellé rendelt rétegre egyfajta „előtte – utána” párhuzamként, vagy akár a lehetőség és a valóság szembeállításaként is tekinthetünk. Az elvárosiasodás, illetve a természetes élőhelyek ipari célú felhasználása, vagyis elpusztítása, a természet kiszorítása egyre terhelőbb fenyegetést ró a társadalomra, miközben a természet hiánya és távolsága miatt az emberek is egyre kimerültebbé és frusztráltabbá válnak.

Szabó Kristóf - KristofLab, Before After II., Wrong Data sorozatból, 2018
Szabó Kristóf - KristofLab, Before After III., Wrong Data sorozatból, 2018

VASALI Katalin

Erózió

Az Erózió nem pusztán fotósorozat, hanem olyan komplex művészeti projekt, amely lényegében a tájművészetet és a fotográfiát olvasztja egybe. Amikor kivonjuk az életet egy városból, és leállítjuk annak fejlődését, a tér elveszíti célját és funkcióját. A folyamat következménye végül egy hátrahagyott díszlet, egy lényegét veszített táj, a fennmaradó torzók egy elakadt dimenzióra emlékeztetnek. Sorozatában Vasali Katalin az ember és a tér, a tér és az idő kapcsolatának vizsgálatára is vállalkozik, megváltoztatja ezeknek az elhagyott tájaknak a perspektíváját, beavatkozik azzal, hogy a szimbolikussá vált szerkezeteket mohával borítja, ezzel utalva egyrészt az emberi tevékenység hatásaira, az erózióra, másrészt a tér természet általi visszafoglalására.

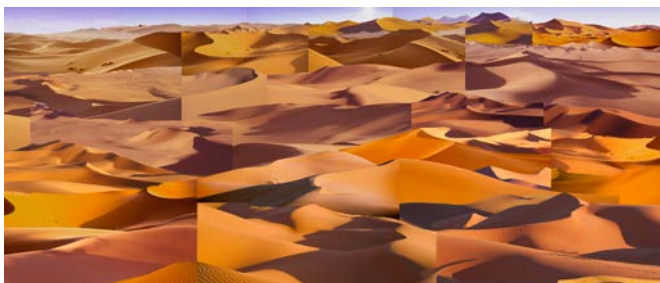

Vasali Katalin, Erózió VI., 2013-2015
Vasali Katalin, Erózió I., 2013-2015
Vasali Katalin, Erózió II., 2013-2015
Vasali Katalin, Erózió V., 2013-2015

ZAGYVAI Sára

Képzelt kirándulás

A fotósorozat célja voltaképpen nem más, mint hogy kritikusan reflektáljon a kortárs tájfotózásra, a természeti képek emberek általi, mesterséges feldolgozására. Miközben leleplezi az ilyen vizuális megjelenítés hatásosságát, Zagyvai Sára egyúttal a manipulációt és a mesterségességet fel is kívánja erősíteni azzal a szándékkal, hogy bemutassa, miként bűvölhető el a néző, vagy hogyan kelthető benne félelem. Megkérdőjelezi az ilyen típusú fényképezés relevanciáját, amely állítólag „rögzíti” a természeti környezetet. Munkája nem művészi fotókra épül, hanem különféle online fellelt fényképek szerkesztésére, amelyek korunknak a természetre vonatkozó vizuális „népi” ismereteit foglalják magukban. Ennek eredményeként létrehozza a vágy által generált közös, globális, mesterséges tájat.

Zagyvai Sára, Láva, a Képzelt kirándulás sorozatból, 2014
Zagyvai Sára, Óceán, a Képzelt kirándulás sorozatból, 2014
Zagyvai Sára, Hegy, a Képzelt kirándulás sorozatból, 2014
Zagyvai Sára, Sivatag, a Képzelt kirándulás sorozatból, 2015

